

HUNT forskningssenter

EN AV VERDENS STØRSTE BEFOLKNINGSSTUDIER

HUNT er en av verdens største befolkningsstudier og en av de viktigste kildene til kunnskap om folkehelse i Norge. Helseundersøkelsene gir viktig kunnskap om helse, livskvalitet og levekår, og bidrar til utvikling av en bedre folkehelsepolitikk og mer effektive helsetjenester i fremtiden.

HUNT5

Vi er allerede begynt å tenke på gjennomføringen av neste befolkningsundersøkelse, HUNT5. Bruken av HUNT-data tilsier at det fortsatt er viktig å kunne følge utvikling og endring i folkehelsen, samt å kunne bidra til å se hvilke helsetjenestebehov vi vil ha bruk for i fremtiden.

HUNT forskningsdag 2022

Hver høst arrangeres Forskningsdagene, en nasjonal festival i regi av Norges Forskningsråd. I år blir vi med på moroa - Velkommen til HUNT forskningsdag! Onsdag 28. september inviterer vi barn, unge og voksne til en dag fylt av kunnskap og eksperimentering.

NYHETSBREV FRA HUNT FORSKNINGSSENTER

HUNTs folkehelsearbeid er først og fremst et nasjonalt bidrag. Det er data fra trøndere som skal avdekke hvordan vi har det i dette landet, og hvordan vi kan få det bedre. Men også internasjonalt har HUNT-data fått en viktig rolle.

Viktige samarbeid

Gjennom satsingen på HUNT Cloud, en skytjeneste tilpasset sensitive data, og

samarbeidet med K.G. Jebsen-senter for genetisk epidemiologi om DNA-sekvensering av HUNT-deltakerne, har det åpnet seg en ny verden. Våre internasjonale samarbeidspartnere bruker HUNT-data for kartlegging av sykdomsspesifiserte studier ved bruk av blant annet genomics (sammensetningen av DNA), proteomics (hvilke proteiner genene koder for), og metabolomics (undersøker metabolske profiler).

Hvem bruker HUNT-data?

De fleste vet at HUNT-dataene er nyttige for leger og helseforskere, men også sosiologer, geografer, økonomer, filosofer, informatikere, kjemiingeniører og bioingeniører bruker HUNT-data for å forstå helse og sykdom.

Sammen leter vi etter nye svar på dagens, og framtidens, helseutfordringer.

HVA BRUKES DINE DATA TIL?

Rundt 100 forskningspublikasjoner basert på HUNT-data er publisert det siste året, blant annet disse tre om tarmbakterier, diabetes og bakgrunnen for HUNT4:

*"Cross-sectional associations between the gut microbe *Ruminococcus gnavus* and features of the metabolic syndrome"*

Hvilken betydning har tarmbakterier for overvekt og bindevevssykdommer?

[Les publikasjonen her](#)

"Undiagnosed diabetes: Prevalence and cardiovascular risk profile in a population-based study of 52,856 individuals. The HUNT Study, Norway"

Av alle HUNT-deltakere som hadde diabetes (6%) var 11% udiagnostisert før de deltok i HUNT4.

[Les publikasjonen her](#)

"Cohort Profile Update: The HUNT Study, Norway"

Hva var bakgrunnen for HUNT4, hvem ble inkludert, hva ble målt og hva fant vi?

[Les publikasjonen her](#)

Det er frivillig å delta i HUNT, og har du spørsmål om din deltakelse eller vil trekke ditt samtykke, kontakt oss på telefon 74 07 51 80 eller e-post kontakt@hunt.ntnu.no

HUNT COVID

I samarbeid med Aldring i Trøndelag (AiT) gjennomfører vi nå [HUNT Covid](#) (2021-2023).

Før og etter pandemien

HUNT har gjennom fire tiår samlet inn helsedata, og i 2019 avsluttet vi HUNT4. Det setter oss i en unik posisjon til å undersøke helsedata fra samme innbyggere før og etter pandemien.

Mål

Gjennom HUNT COVID ønsker vi blant annet å få kunnskap om i hvilken grad kronisk syke er mer utsatt for å pådra seg Covid-19, hvilke grupper som er mer sårbare for den psykiske påkjenningen og hvordan helsevesenet har fungert under pandemien. Vi får også mulighet å forske på hvordan kroppen reagerer på vaksinen og hvor effektive de ulike vaksinene er.

For fremtiden

Ved å se nærmere på slike spørsmål kan vi bidra til bedre behandling, et mer effektivt helsevesen og muligheten til å være bedre forberedt neste gang vi som samfunn opplever en krise.

Den eldre befolkningen

Kombinasjonen av økende levealder og synkende fødselstall fører til at Norge står overfor utfordringer. Det siste året har i tillegg vist oss at den eldre delen av befolkningen kan være særlig utsatt ved epidemier, både for selve sykdommen og for konsekvenser av smittevernstiltak. For første gang i Norge vil vi nå få en bred oversikt over hvordan alderdommen utvikler seg og oppleves for den enkelte. [HUNT Aldring i](#)

[Trøndelag \(AiT\)](#) kan gi svar på sammenhengen mellom livsstilsfaktorer og hendelser i alderdommen i et livsløpsperspektiv. Under søkelsen vil gi svar på hvilket tiltak vi kan sette inn for å forebygge sykdom og fremme god helse blant de eldre.

Feltstasjoner

HUNT COVID og AiT har hatt en formidabel oppmøteprosent så langt. Dette vil gi oss svært god informasjon og forskningsdata som kan benyttes når vi skal se på hvordan pandemien egentlig har påvirket oss.

Feltstasjonene vil besøke de fleste kommunene i tidligere Nord-Trøndelag, og alle som deltok i HUNT4 vil få en invitasjon.

I tillegg inkluderer vi også innbyggere i tidligere Sør-Trøndelag gjennom [HUNT COVID Sør](#).

UNGDOM UNDER PANDEMIEN

For ett år siden gjennomførte vi spørreundersøkelsen Ung-HUNT COVID ved utvalgte videregående skoler i Trøndelag fylke. Selv om de fleste unge ikke ble alvorlig rammet av sykdom under pandemien ønsket vi å vite mer om hvordan stengte skoler, sosial isolasjon og andre restriksjoner påvirket dem. Vi jobber fortsatt med å analysere dataene, men vi ser noen klare tegn.

Økt skjermbruk - og fysisk aktivitet

Det er ingen overraskelse at ungdom hadde økt skjermtid under pandemien, og bruken av sosiale medier ser ut til å ha hatt størst økning. Hele 58% oppgir at de brukte sosiale medier i større grad. På samme tid sa 38% at de trente *mer* enn før, og 41% opprettholdt samme treningsnivå som før pandemien.

Få er misfornøyd med undervisningen

De fleste som ble spurt sier at de er like fornøyd, eller mer, med undervisningsløsningene, muligheten for hjelp av lærere og den sosiale kontakten med medelever. Rundt 16% av de spurte er misfornøyd i en eller annen grad med hvordan skolen løste utfordringene knyttet til pandemien.

Sammenliget med HUNT4

Når vi sammenligner med Ung-HUNT-resultatene fra Ung-HUNT4 ser vi at ungdoms fysiske helse ikke har endret seg i nevneverdig grad. Symptomer på angst og depresjon har fått en liten økning under pandemien, mens vi ser at antallet ungdom som kjenner på ensomhet har hatt en større økning, hos både gutter (fra 8% til 12%) og jenter (fra 17% til 23%).

MEDIESAKER

(Et utvalg)

CØLIAKI: Hundrevis har fått diagnose etter helseundersøkelse – ante ikke at de var syke

Nå har HUNT testet 56.000 personer for cøliaki. De vil finne ut hvor mange som faktisk lever med sykdommen. [Les saken](#)

UNGDOM: 44 prosent av tenåringsjenter i Norge plages av stress og tunge tanker
I smarttelefonens tid har antall

ungdommer og unge voksne i Norge med depresjon og angst doblet seg. HUNT-professor mener politikere og teknologigigantene må ta mer ansvar. [Les saken](#)

COVID: Ann Elisabeth skal bidra til å gi viktige covid-19-svar
I en av verdens største studier av sitt slag, skal 50.000 trøndere undersøkes for å se hvordan pandemien faktisk har påvirket oss og hvor effektiv vaksinen egentlig er. [Les saken](#)

LEDDGIKT: Folk med leddgikt må være fysisk aktive

Leddgiikt er både plagsomt og smertefullt. Mindre kjent er risikoen for å dø tidligere, som følge av betennelsen, økt sykdomsrisiko og usunn livsstil. [Les saken](#)

DEMENS: Demens handler om mer enn å glemme

Sykdommen får også fysiske konsekvenser. [Les saken](#)

HUNT CLOUD - LAGRING FOR FREMTIDEN

HUNT Cloud er vår egen skytjeneste som siden 2013 har gjort det mulig for forskere å lagre og undersøke data på en trygg måte.

SENSITIVE DATA

I dag er HUNT Cloud lagringssted for størsteparten av store sensitive data ved NTNU, i tillegg til brukere fra andre forskningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt. Midt-Norske aktører som SINTEF, Trondheim kommune og St. Olavs Hospital har også tatt i bruk lagringsmulighetene, og den stadige økningen av brukere og mengde data vil kreve en større investering på sikt.

NYTT DATASENTER

NTNU har derfor begynt å se på mulighetene for et eget senter for lagring

av store sensitive data og helsedata. Et alternativ er å bygge et verdensledende datasenter i tilknytning til HUNT på Levanger. Selv om det enda er mye usikkerhet rundt en slik satsing er det både politisk og lokal vilje til å gå videre med prosessen.

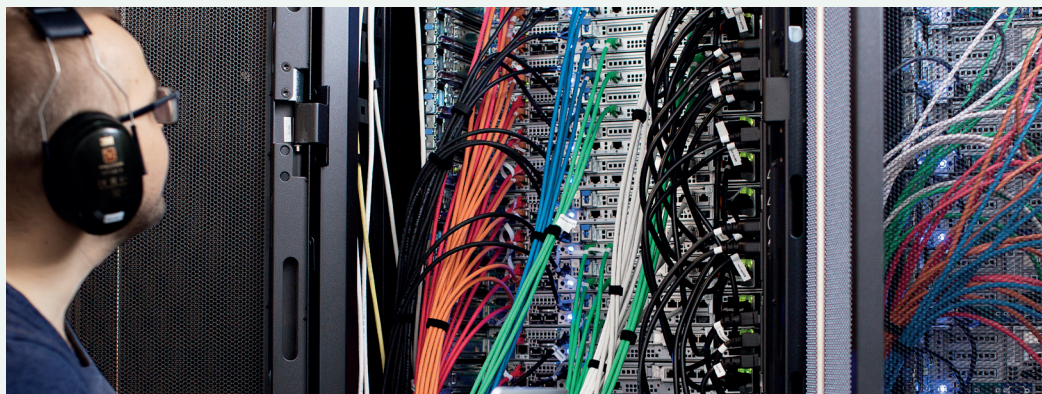
- GLAD FOR INITIATIVET

Innherrred skrev om saken i august 2021, og da uttalte ordfører i Levanger, Anita Ravlo Sand, seg om mulighetene for et datasenter: - Vi er veldig glad for dette initiativet. Dette vil tiltrekke seg mange kompetanse-

arbeidsplasser.

TILLIT TIL TRØNDELAG

I samme sak påpekte Marit Arstad hvor sterkt HUNT står i Trøndelag: - HUNT er en utrolig viktig undersøkelse for hele Norge, og særlig for oss trøndere som har vært en del av undersøkelsen. Da må det også være høye krav til hvordan man lagrer data og forskningsdata knyttet til undersøkelsen. Jeg mener en lagring lokalt i Levanger vil bidra til at man får en sterk tillit til at den lagringen er trygg.

KORT OG GODT

HODEBRA

Med bakgrunn i HUNT-data som viser en sterk økning i angst og depresjon blant unge, iverksatte Folkehelsealliansen i Trøndelag kampanjen Hodebra for mæ og dæ. Satsingen bygger på et konsept som heter ABC: Gjør noe aktivt, gjør noe sammen og gjør noe meningsfylt (for deg selv og andre). Dette er med å fremme psykisk helse på mange plan. Regjeringen har nå bestemt seg for å finansierer en pilot for å fremme psykisk helse gjennom å styrke den trønderske satsingen. - I dag vet de fleste at det er skadelig å røyke og bra å spise frukt og grønt. For psykisk helse har vi ikke hatt tilsvarende tydelige og synlige opplysningskampanjer. Det vil vi gjøre noe med, skriver regjeringen.

BRUKERMEDVIRKNING

Vi er helt avhengige av HUNT-deltakeres erfaringer og innspill for å avdekke behov, løsninger og utfordringer. Derfor involveres deltakere i alle våre undersøkelser, fra start til slutt. Vi er nå i gang med å evaluere brukermedvirkningen i HUNT for å se om det bør gjøres tilpasninger som i enda større grad vil sikre denne, og tror at vi vil komme frem til en løsning som vil gagne både forskere og deltakere.

Det er frivillig å delta i HUNT, og om du har spørsmål eller ønsker å trekke samtykket ditt kan du kontakte oss.

Vil du vite mer om HUNT, andre undersøkelser i regi av forsknings-senteret, eller hvordan HUNT-data blir brukt i forskningsprosjekt?

Besøk våre nettsider - www.hunt.no

BIOBANK NORGE

Den nasjonale forskningsinfrastrukturen Biobank Norge, ledet av NTNU og HUNT biobank, har fått innvilget sin søknad om 100 millioner kroner til videreutvikling av en storstilt nasjonal forskningsinfrastruktur for kliniske og populasjonsbaserte biobanker.

KONGENS FORTJENSTMEDALJE

Kristian Midthjell, lege og professor emeritus ved NTNU, er tildelt H.M. Kongens fortjenstmedalje for sin innsats i Helseundersøkelsen i Trøndelag, som han var en av initiativtakerne til. I 1982 fikk Midthjell stipend for å forske på diabetes, og dette ble en av grunnpilarene i HUNT. - Det han sammen med resten av teamet har skapt er helt unikt i verdenssammenheng, sa ordfører i Verdal, Pål Sverre Fikse, under overrekkelsen.